

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 64/06-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. marca 2006 predbežne prerokoval sťažnosť I. K., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prerokovanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cb 84/05 (predtým aj pod sp. zn. 3 C 100/04) a princípu právneho štátu podľa čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Bardejov č. k. 3 C 100/04-13 z 25. mája 2004 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4 Co 267/04 z 20. septembra 2004 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. K. o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. októbra 2005 doručená sťažnosť I. K., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prerokovanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bardejov (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cb 84/05 (predtým aj pod sp. zn. 3 C 100/04) a princípu

právneho štátu podľa čl. 1 ústavy uznesením okresného súdu č. k. 3 C 100/04-13 z 25. mája 2004 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej aj „krajský súd“) sp. zn. 4 Co 267/04 z 20. septembra 2004.

Zo sťažnosti vyplynuli nasledovné relevantné skutočnosti: «(...) Ešte dňa 18. IV. 2000 môj odporník OSBD v B. podal proti mojej rodine (...) súdny návrh na začatie konania na privolenie výpovede z nájmu bytu podľa v tom čase platného §-u 711, ods. 1), písm. d) OZ, ktorý neskôr vzal celkom späť, takže bardejovský súd svojím uznesením pod č. k. 7 C 240/00-15, zo dňa 19. IX. 01 toto súdne konanie zastavil a môj vzájomný návrh, zo dňa 26. III. 01, ktorým som sa proti pôvodnému (...) konaniu navrhovateľa bránil, vylúčil na samostatné konanie. Proti týmto verdiktom súdu som sa síce včas odvolal, ale neuspel som, pretože Krajský súd v Prešove svojím konečným rozhodnutím sp. zn. 4 Co 638/01-20, zo dňa 28. 2. 02, prvý verdikt prvostupňového súdu potvrdil a v druhom moje odvolanie odmietol, ako neprípustné. Tieto súdne rozhodnutia nadobudli právnu moc dňa 15. IV. 02. Po tomto dni konanie o mojej žalobe o neplatnosť transformácie bytového družstva, zo dňa 26. III. 01, pokračovalo už pod novým č. k. 3 C 100/04, ale „osvedčenej“ a skúsenej zodpovednej pani sudkyňi akosi to neišlo lebo prvý úkon voči mne od nadobudnutia právoplatnosti jej pôv. uznesenia, zo dňa 19. IX. 01, u tohto „nového“ konania ona urobila až po viac ako 2 a 1/2 rokoch – presne dňa 31. III. 04, kedy súd prijal uznesenie pod č. k. 3 C 100/04-7, ktorým mi uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za protinávrh vo výške 500.- Sk a ktoré som obdržal dňa 6. IV. 04. Na toto súdne rozhodnutie som v zákonnej lehote reagoval svojím písomným odvolaním, zo dňa 13. IV. 04 s tým, že stanovený súdny poplatok pre svoju insolventnosť zaplatiť nemôžem. Dňa 25. V. 04 bardejovský súd (...) svojím uznesením vyhlásil, že mi nepriznáva oslobodenie od tohto súdneho poplatku pre toto súdne konanie. Vzhľadom k tomu, že mne sa moje postavenie, ako účastníka konania v tomto spore, ako ma označil prvostupňový súd, vôbec nepozdávalo, svojím písomným podaním v zákonnej lehote som sa proti prvostupňovému rozhodnutiu súdu dňa 21. VI. 04 odvolal, ale márne lebo odvolací súd svojím konečným uznesením, zo dňa 20. IX. 04, ktoré nadobudlo právoplatnosť 16. XI. 04, mnou napadnuté uznesenie prvostupňového súdu, zo dňa 31. III. 04 a 25. V. 04 bezvýhradne potvrdil. Tu je potrebné ešte dodať, že (...) pokiaľ bardejovský súd nebol pre konanie pod č. k. 3 C 100/04 miestne a najmä vecne príslušný, tak potom nemal právo ani

rozhodovať o oslobodení ma od súdneho poplatku. Preto tieto úkony súdov sú celkom zbytočné a preto im treba pričítať ako mínus k prieťahom v tomto konaní. Preto dávam na zváženie Ústavnému súdu SR, či porušovateľom môjho základného a ľudského práva práve z tohto dôvodu nie je aj prešovský odvolací súd.

Najdôležitejšie na celej veci ale je, že bardejovský súd až po viac ako 4-och rokoch a 4-och mesiacoch od podania môjho súdneho protinávrhu prišiel už v osobe nového sudcu a predsedu okresného súdu JUDr. V. P. na to, že na konanie o tejto veci, ako celku, bardejovský súd nie je ani miestne, ani vecne príslušným! Táto skutočnosť mi bola oznámená jeho listom, zo dňa 28. VII. 05, pod sp. zn. 2 Cb 84/05-27 s tým, že celá vec bola postúpená na ďalšie konanie a meritórne rozhodnutie Okresnému súdu v Prešove. Na základe tohto faktu je preto potrebné z toho vyvodiť jednoznačný záver, že prijaté predchádzajúce súdne rozhodnutia v tomto súdnom spore i čo len v procesnej rovine sú nelegitímne, lebo ich vydali nekompetentné súdy, a preto ich treba Ústavným súdom SR na základe môjho návrhu a rozsahu, ktorým je on zo zákona viazaný, zrušiť! (...)

Som presvedčený, že aj v danom prípade, najmä bardejovský súd porušil na môj úkor označené základné a ľudské právo podľa Ústavy SR i Európskeho Dohovoru, hlavne pokiaľ ide o výslovné právo na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov, resp. na moje právo prejednať spornú záležitosť v primeranej lehote. (...)

Žiadam súd, aby po predbežnom prerokovaní tejto mojej ústavnej sťažnosti prijal ju na ďalšie konanie a aby v konečnom verdikte vo svojom ústavnom náleze rozhodol takto:

1.) Vyslovuje, že základné a ľudské právo I. K. podľa ods. 2), čl. 48 Ústavy SR a ods. 1), čl. 6 Dohovoru o jeho ochrane postupom Okr. súdu v Bardejove v konaniach vedených u neho pod č. k. 3 C 100/04 a 2 Cb 84/05 porušené bolo.

2.) Zrušuje právoplatné uznesenie Okr. súdu v Bardejove pod č. k. 3 C 100/04-13, zo dňa 25. V. 04 v spojení s druhým výrokom konečného uznesenia Kraj. súdu v Prešove sp. zn. 4 Co 267/04, zo dňa 20. IX. 04, lebo v kontexte s čl. 144, ods. 1) Ústavy SR bol týmito súdmi porušený princíp právneho štátu, ktorý je každému garantovaný jej čl. 1.

3.) Priznáva I. K. primerané fin. zadosťučinenie vo výške 150 tis. Sk (...), ktoré je mu povinný Okr. súd v Bardejove uhradiť do 2-och mesiacov od právoplatnosti tohto súdneho rozhodnutia.

4.) Ukladá Okr. súdu v Bardejove uhradiť vzniklé trovy tohto konania na označený účet práv. zástupcu sťažovateľa, a to do 15-tich dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. (...).»

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'účinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov (...).

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná (...).

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že postupom Okresného súdu Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cb 84/05 došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prerokovanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a tiež princípu právneho štátu podľa čl. 1 ústavy uznesením Okresného súdu Bardejov č. k. 3 C 100/04-13 z 25. mája 2004 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4 Co 267/04 z 20. septembra 2004.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok prijatia sťažnosti fyzickej osoby na konanie pred ústavným súdom podľa čl. 127 ústavy je podanie sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým malo byť spôsobené namietané porušenie základného práva, pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03).

Nedodržanie tejto lehoty je teda zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Predmetná sťažnosť bola na poštovú prepravu odovzdaná 18. októbra 2005 a ústavnému súdu bola doručená 20. októbra 2005.

1. Pokiaľ ide o namietané porušenie základných práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Okresného súdu Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cb 84/05, aj z obsahu sťažnosti vyplýva, že toto konanie bolo skončené postúpením veci Okresnému súdu Prešov. Podľa sťažovateľa „*táto skutočnosť mi bola oznámená (...) listom,*

zo dňa 28. VII. 05, pod sp. zn. 2 Cb 84/05-27“, pričom z obsahu spisu Okresného súdu Prešov sp. zn. 2 Cbr 26/2005 - ktorý si ústavný súd zapožičal - vyplýva, že sťažovateľovi bolo upovedomenie o postúpení veci doručené 8. augusta 2005, teda predmetná sťažnosť bola podaná v čase (18. októbra 2005), keď už uplynula lehota ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

2. Sťažovateľ namietal aj porušenie princípu právneho štátu podľa čl. 1 ústavy uznesením Okresného súdu Bardejov č. k. 3 C 100/04-13 z 25. mája 2004 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4 Co 267/04 z 20. septembra 2004.

Ústavný súd zistil, že napadnuté uznesenie okresného súdu v spojení s napadnutým uznesením krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 16. novembra 2004.

Predmetná sťažnosť bola na poštovú prepravu odovzdaná 18. októbra 2005 a ústavnému súdu bola doručená 20. októbra 2005, teda dávno po uplynutí dvojmesačnej lehoty ustanovenej zákonom, preto bolo potrebné sťažnosť aj v tejto časti posúdiť ako návrh podaný oneskorene.

Z uvedených dôvodov sa ústavný súd nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok uvedených v sťažnosti a podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. marca 2006